

Selbu kommune

Steinkjer, 27. juli 2022

Dette brevet sendes på vegne av Naturvernforbundet i Trøndelag, Norsk Botanisk forening Trøndelagsavdelinga og Birdlife Trøndelag

Uttalelse Torsåsen hyttegrend

Varsel om oppstart reguleringsplan

Sammendrag

- Vi er negative til en utbygging i denne skalaen som vil legge beslag på omfattende naturområder.
- Saken må behandles i sammenheng med pågående rullering av KPA hvor Selbu kommune har sagt at eksisterende uutnyttede reguleringsplaner for fritidsboliger skal tilbakeføres.
- Hyttebygging legger beslag på mye urørt natur. Konsentrasjon og skånsom fortetting av eksisterende hyttefelt er å foretrekke fremfor å anlegge helt nye felt.
- Naturkartlegging må gjennomføres for hele planområdet.
- Storfugl- og orrfugleiker må kartlegges og ikke bygges på, og må få romslige buffersoner. Spesielt storfugleiker er sårbare da arten er mye mer stedbunden og kresen enn orrfugl.
- Det må utarbeides et klimaregnskap for utbyggingen hvor spesielt behov for drenering og ødeleggelse av myr drøftes.
- Regulering av helårs turveg som innebærer at man i praksis etablerer en tørr og bred veg gjennom terrenget er ikke ukontroversielt.

Bakgrunn

Hyttebygging i utmarksnorge har i de senere år blitt utpekt som en av verstingene når det kommer til å legge beslag på urørt natur i tillegg til energi- og infrastrukturutbygging. Det er en vanskelig debatt å ta fordi hytta og hytteliv står sterkt i den norske folkesjela. Den er imidlertid viktig, fordi inngrepene hytteplanene representerer aldri har blitt presentert i noen samlet plan slik at man kan ta stilling til dem på overordnet nivå. De kommer gjerne i form av mindre og større planer (som denne), og derfor blir det veldig bit for bit ved at man vurderer en og en plan her og der og år om annet. Det er en vanskelig øvelse.

Når det anlegges et stort hyttefelt, forutsettes at dette har et attraktivt utfartsområde, hvor en stor del ligger over skoggrensen. Utfartsområdet for dette hyttefeltet, og eventuelt nye felt som forutsetter å bruke samme utfartsområde, er området Strandbygdjfellet – Vennafjellet. Dette er svært begrenset – ca. 15 km² (knappt 4x4 km). Det er dessuten et lett tilgjengelig dagsturområde for befolkningen i Stjørdal, Malvik og østre del av Trondheim, der det bor til sammen ca. 150 000

mennesker. Avstanden for disse til parkeringsplassene på Selbuskogen (Vindsmyr) øst for området og Høgda (på vegen fra Hommelvik) vest for området er 20 – 35 km. Denne utfarten skjer uten bruk av nye skog- og myrarealer til hytter, veger etc. En må forutsette at det er de samme innbyggerne som er «interessenter» i dette hyttefeltet. Hyttebygging for disse vil belaste naturen mye mer, og gi en øking av kjørelengden. Til hyttene på «baksida» av utfartsområdet blir det 15-20 km lenger enn til parkeringsplassene for dagsutfart.

På samme måte som det bør være uaktuelt å anlegge store hytteområder ved lett tilgjengelige dagsutfartsområder som Vassfjellet og Bymarka, bør det ikke skje i dette området. En slik vurdering bør gjøres uavhengig av kommunegrensene mellom kommunene Trondheim, Malvik, Stjørdal og Selbu. Når det dessuten legges opp til «høgkvalitetshytter» med helårsvei fram til hver tomt, og mulig byggeareal på over 200 m², blir en slik utbygging veldig «umusikalsk» ut fra dagens debatt om areal- og naturbruk knytta til hyttebygging generelt.

Om planens omfang og forholdet til andre planer

Det er litt vanskelig å få helt grep på hvor stor denne utbyggingen skal bli fordi planområdet er så enormt (2700 dekar), og dels fordi det snakkes om at det var behov for regulering av en separat turveg og et hyttefelt. *Det er veldig viktig at de samlede planene presenteres på en enhetlig måte slik at høringspartene kan få et inntrykk av inngrepene som planlegges og kan vurdere den samlede belastningen i området.*

I forbindelse med oppstart rullering av kommuneplanens arealdel (KPA) i Selbu nå nylig så ble det meldt at kommunen ønsket å oppheve en del gyldige reguleringsplaner hvor det ennå ikke var iverksatt tiltak. Dette synes vi er en fornuftig strategi. Å bygge hyttefeltene litt tettere, heller enn å etablere enda flere synes vi er bedre enn å vedta masse planer som fører til en spredt og stykkevis utbygging. Det er derfor prisverdig at det meldes at denne planen skal romme hundrevis av hytter i et forholdsvis stort, men konsentrert område. Vi tror ikke at det er behov for en massiv utbygging i denne skalaen i tillegg til all den ledige tomtekapasiteten som allerede finnes i kommunen. I behovsvurderingen som er vedlagt denne planutlysningen vises det til at det finnes minst 150 ledige hyttetomter allerede. Trengs det flere?

[Denne artikkelen fra NRK Vestfold og Telemark](#) gir en fin innsikt i utfordringene som har oppstått i de senere år. Den har også en generator der man kan sammenligne hvor mye areal hver kommune har regulert til *framtidig* hyttebygging. Den er basert på innkomne svar på en forespørsel fra mediehuset og er ikke uttømmende. Det finnes ingen sentrale oversikter over hvor mye utmark som er regulert for fritidsboliger.

[Regional plan for arealbruk](#) som nylig ble vedtatt i fylkestinget sier i kapittel 5.4.1 at nye felt bør ses i sammenheng med eksisterende for å minske avtrykket de har på naturen. Det at planen inkluderer et punkt om fritidsbebyggelse sier noe om at utfordringene rundt storstilt hyttebygging krever et regionalt perspektiv også. Det finnes mange hytter i Neadalføret og fjellregionen for øvrig.

Det er vår klare mening at kommunen bør ha en klar strategi for hyttebygging i kommunen, og at dette ikke bør skje etter hvordan grunneiere og utbyggere i de forskjellige grendene ser det for seg. Refleksjonen ifm. Rullering av KPA om harmonisering av hytteplanene i kommunen synes vi er klok og vi ber om at Selbu kommune har på seg den restriktive hatten når de skal behandle dette forslaget.

Naturmangfold og klima

Vedlagt planprogrammet er en naturmangfoldsutredning som har kartlagt sårbar natur i området. *Merk at denne utredningen kun gjelder for den delen av planen som er tiltenkt regulert som turløype, og at tilsvarende kartlegging må gjennomføres i resten av planområdet også.* Det er avdekket spesielt mange verdifulle myrer og myrsystemer som det er viktig å ta hensyn til. Myra er ikke verdiløs slik man tenkte før i tiden. De forskjellige myrtypene og landskapene er derimot hjemsted til en rekke sjeldne, truede og nyttige arter. Myra er også et enormt viktig karbonlager, og den kan kun oppfylle sin funksjon når den får være intakt og ikke blir tatt hull på/dreneres. Hvis ikke vil den bli karbonnegativ og slippe ut klimagasser. *Å ikke drenere og bygge på myra anser vi som en av de viktigste oppgavene denne planen må ivareta.* Og da ikke bare den myra som blir ansett som biologisk viktig i naturkartleggingen som er gjennomført og den som skal gjennomføres ifm utredning av hytteplanene. Vi etterlyser også en vurdering av skogen i områdets verdi for det biologiske mangfoldet. Skog i denne høyden er ofte litt skrinn og ikke spesielt interessant for skogsdrift. Dette gjør den til et attraktivt levested for sjeldne og truede arter, men dette må en utvidet naturkartlegging eventuelt avdekke. Det bør også lages et klimaregnskap for antatt utslipp av klimagasser for de forskjellige utbyggingsfasene. Både myra og skogen er svært viktige karbonlagre.

Planområdets beskaffenhet gjør det naturlig å tro at det finnes et rikt monn av skogsfugl og ryper her. Konsekvensutredningen bør derfor inneholde en kartlegging av storfugl- og orrfuglleiker. Spesielt storfugl er kresen når det kommer til valg av leikplass, og disse går i arv fra år til år. *Fjerning av storfuglleiker betyr fjerning av storfugl.*

Når et så stort skog- og myrlandskap skal bygges ned bør det også gjennomføres en *dedikert kartlegging av fugleliv* som kan tenkes å leve og hekke her. Spesielt rovfugl og vadefugl.

Friluftsliv

Litt av planens formål er å legge til rette for friluftsliv ved å bygge en helårs tørr turveg. Dette vil nok ha en del positive effekter. En del av våre medlemmer arbeider for å ivareta og fremme det friluftsliv som rekreasjonsform. De har den grunnholdningen at stietableringer som hovedregel må skje på naturens premisser, og at det heller legges for eksempel klopper enn at det dreneres over våte partier. Drenering gjør stien mer permanent og mer robust, men er i større grad noe vi forbinder med stietablering i bymarker og befolkningstette områder. Er det bruk for en så robust sti i dette området? Vi er negativt innstilte til dette.

Hyttebygging vil uten tvil være negativt for det høstingsbaserte friluftslivet i området. Sanking, små- og storviltjakt vil måtte vike. Vi ønsker oss en vurdering av kvaliteten på området som jakt- og viltterreng. Kartlegging av leiker vil gi en viss pekepinn på vilttettheten i området, men finnes det kanskje også takseringsdata for ryper og skogsfugl i området som kan benyttes i vurderingen.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Trøndelag

Marius Nilsen
Koordinator
FNF Trøndelag